

quàm intellectum, causam eorum, quæ fiunt, ponit. Et Empedocles plus quidem isto causis vitur, neque sufficienter tamen, neque in his reperit, quod sequitur. Multis enim in locis apud eum amicitia quidem disungit, contentio verò coniungit. Cùm enim in elementa per contentionem uniuersum dissoluitur, tunc ignis in vnum coalescit, & cæterorum elementorum vnumquodque. Cùm autem rursus per amicitiam in vnum conueniant, necesse est iterum particulas vniuscuiusque separari. Empedocles itaque præter alios antiquiores, primus hanc causam diuidens, introduxit: nec vnum motus principium, sed diuersa fecit, & contraria: & adhuc, elementa, quæ in materiæ specie dicuntur, quatuor esse primus asseruit: nõ tamen eis vt quatuor vitur, sed tanquam duo essent sola, igne quidem per se ipsum, oppositis verò, terra, aëre, & aqua tanquam vna natura. Comprehendat autem quispiam id ipsum, ex eius carminibus contemplanis. Is igitur (vt diximus) ita, & tot principia asseruit. Leucippus verò, ac eius familiaris Democritus, elementa quidem plenum, & vacuum esse aiunt, dicentes hoc quidem ens, hoc verò non ens: & rursus, ens quidem, plenum & solidum, non ens autem vacuum, & rarum. Quare nihilo magis ipsum ens, quàm ipsum non ens esse aiunt, quia neque vacuum quàm corpus. Hæc autem causas existentium, vt materiam, esse. Et quemadmodum qui vnum, faciunt subiectam substantiam, cætera passionibus eius generantur, & densum, passionum statuentes principia, simili modo hi quoque differentias, causas cæterorum aiunt esse. Has autem tres esse dicunt figuram, ordinem, & situm. Differre etenim ens aiunt duntaxat rylmo, diathige, & trope: quorum rylmus quidem, figura: diathige verò, ordo: trope autem, situs est. Differit autem ab n, figura: a n verò ab n a, ordine: z autem ab n, situ. De motu verò vnde, vel quomodo existentibus inest, & hi perinde, atque alij per negligentiam omiserunt. Hactenus itaque de duabus causis, vt dicebamus, videtur quæsitum à prioribus fuisse.

CAPVT V.

Inter hos verò, & ante istos, qui appellati Pythagorici, primi mathematicis operam dederunt, illo præponebant, & in eis nutriti, eorum principia, entium quoque cunctorum esse putarunt principia.

ἐπιτελεφέντες ἐν αὐτοῖς, τὰς πύτων ἀρχὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς φηθήσων ἐστὶν αἰτῶν.

A αἰτῶνται τῶν γινομένων ἢ νοῦν. καὶ Ἐμπεδοκλῆς, ὅτι πλεόν ἄρ' οὐτῶα χηῖται τῆς αἰτίας, οὐ μὲν οὔτε ἰκονῶς, οὔτε ἐν τοῦτοις δὲ εἰσὶ τὸ ὁμοιογενῆρον, πολλὰ γὰρ γινώσκονται, ἢ ἄρ' φιλία διακρίνει, τὸ δὲ νεῖκος συγκεῖναι, ὅταν ἄρ' γὰρ εἰς τὰ στοιχεῖα διέσῃ τὸ πῦρ ὑπὸ τῶ νεῖκος, τότε τὸ πῦρ εἰς ἐν συγκεῖναιται, καὶ τῶν δῆλων στοιχείων ἕκαστον. ὅταν δὲ πάντα ὑπὸ τῆς φιλίας συνίωσιν εἰς τὸ ἐναναγκασθὲν ἐξ ἑκάστου τὰ μόρια διακρίνεσθαι πάλιν. Ἐμπεδοκλῆς ἄρ' οὐκ παρὰ τοῦ πρῶτου, πρῶτος ταῦτων τῶν αἰτίων διελθὼν εἰσδύεσθαι, οὐ μίαν ποιήσας τῶν τῆς κινήσεως ἀρχῶν, ἀλλ' ἐτέρας τε καὶ ἐναντίας, ἐπὶ δὲ καὶ τὰ ὡς ἐν ἕλικι εἶδε λεγόμενα στοιχεῖα τέτταρα πρῶτος εἶπεν. οὐ μὲν χηῖται γὰρ τέτταρασιν, ἀλλ' ὡς δέσιν οὔσι μόνοις· πῦρ δὲ ἄρ' καὶ δ' αὐτῶ, τῆς δὲ ἀπικειμήριος, ὡς μίαν φύσιν, γῆ τε καὶ ἀέρα, καὶ ὕδατι. λάβου δὲ ἀπὸ τῶν αὐτῶ θεωρῶν ἐν τῶν ἐπῶν. ἑστὶν ἄρ' οὐκ, ὡς πρὸ λέγουμεν, ἕτως τε καὶ τοσαύτας εἴρηκεν ἀρχὰς. Ἀδύμιππος δὲ, καὶ ὁ ἐπείθερ, αὐτῶ Διμόκετος, στοιχεῖα ἄρ' τὸ πλήρες καὶ τὸ κενὸν εἰνά φασὶ λέθροντες ὅδ, πῦρ ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν τοῦτων δὲ τὸ πλήρες καὶ στερόν, τὸ ὄν τὸ κενόν γὰρ καὶ κενόν, τὸ μὴ ὄν δὲ καὶ οὐδὲν μέλλον τὸ ὄν τῶ μὴ ὄντος εἰνά φασιν, ὅτι οὐδὲ τὸ κενὸν τῶ σώματες. αἰτῶ δὲ τῶν ὄντων ταῦτα, ὡς ἕλι, καὶ καὶ δὲ πρὸ οἱ ἐν ποιούτες τῶν ἐποκειμένων οὔσι, τὰ δῆλα τοῖς πάθεσιν αὐτῆς χηνωσὶ, τὸ μακρόν καὶ τὸ πυκνὸν ἀρχὰς τῶν ἐμανοι τοῖς πασημέτων· τὸν αὐτὸν ἔσπον καὶ οὔτοι τὰς διαφορὰς, αἰτίας τῶν δῆλων εἰνά φασὶ ταῦτας ἄρ' οἱ τρεῖς ἐστὶ λέγεισι, χημέ τε, καὶ τάξι, καὶ θέσιν. Διαφέρει γὰρ φασὶ τὸ ὄν ῥυσμὸς καὶ διαθηγῆ καὶ ἔσπῃ μόνον τοῦτων δὲ ὁ μὲν ῥυσμὸς χημέ ὄν, ἢ δὲ διαθηγῆ τάξις, ἢ δὲ ἔσπῃ θέσις. Διαφέρει γὰρ τὸ μὲν αὐτὸν ῥημέσπ· τὸ δὲ αὐτὸ ταῦτα τάξι· τὸ δὲ Z τῶ N θέσπ. ἀπὸ δὲ μνήσεως, ὅθεν ἢ πῶς ὑποάρχῃ τῆς οὔσι, καὶ οὔτοι παραπληκτικῶς τῆς δῆλοις ῥαδύμωσ ἀφήσων. ἀπὸ ἄρ' οὐκ τῶν δύο αἰτῶν, ὡς πρὸ ἐλέγουμεν, ὅτι τοσούτων εἰσιν ἐζητηθῶν πρῶτερον. Κεφδύμων ε.

E N δὲ τοῦτοις, καὶ πρὸ τοῦτων οἱ κελεύθῃμοι Πυθαγόρειοι τῶν μεσημέτων ἀφείμενοι πρῶτον, ταῦτα πρῶτον, καὶ

ἐπιτελεφέντες ἐν αὐτοῖς, τὰς πύτων ἀρχὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς φηθήσων ἐστὶν αἰτῶν.